Број 3. Септембар 2026. Година 55
No. 3. September 2026. Vol. 55

Слика на I страни корица

Квалитет унутрашњег ваздуха пресудан је за здравље људи, што је у фокусу и компаније Elcom Trade, званичног дистрибутера опреме за климатизацију Midea у Републици Србији (слика: https://www.magnific.com/app)

Издавач (Publisher)

Савез машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије (СМЕИТС), Друштво за климатизацију, грејање и хлађење (КГХ) Србије,
Кнеза Милоша 7а/II, 11000 Београд.

Телефон: (011) 3230-041
Текући рачун број 160-396987-81.

office@smeits.rs
kgh@smeits.rs
www.kgh-drustvo.rs
www.smeits.rs
www.izdanja.smeits.rs

Главни и одговорни уредник (Editor-in-Chief)
Александар Анђелковић

Редакциони одбор
(Editorial Board):
Тамара Бајц, Братислав Благојевић, Петар Васиљевић, Милован Живковић, Марко Игњатовић, Радоје Кремзер, Миљан Марашевић, Урош Миловančевић, Игор Мујан, Сандро Нижетић, Новак Николић, Петар Станковић, Марија С. Тодоровић

Штампа (Printed by)
Златна књига, Јагодина

CIP Београд: 62 ▪ ISSN 0350-1426 (штампано) ISSN 2560-340X (online) – КГХ. Климатизација, грејање, хлађење COBISS.SR-ID 4614402

Часопис „КГХ" излази тромесечно: фебруара, маја, септембра и новембра. У режиму дијамантског отвореног приступа доступан је на https://goo.gl/UUFpGU

„KGH" is a quarterly journal, issued in February, May, September and November. With diamond open access, journal is available at: https://goo.gl/UUFpGU

Редакција и издавач не одговарају за садржај текстова и огласа.

Уводник

Поштоване колегинице и колеге, сарадници и пријатељи часописа,

Трећи број часописа „КГХ" у 2026. години излази у години у којој обележавамо 55 година редовног излажења. Тај јубилеј није само прилика да се осврнемо на богату историју часописа, већ и да се запитамо какву улогу стручни часопис треба да има данас, у времену у којем се наша област мења брже него икада. Декарбонизација, електрификација система грејања, нови расхладни флуиди, дигитализација, вештачка интелигенција, квалитет унутрашње средине и климатска отпорност зграда више нису теме будућности – оне су већ саставни део свакодневне инжењерске праксе.

Управо зато у овом броју са задовољством објављујемо текст колеге Радоја Кремзера посвећен 55. години часописа „КГХ". Педесет пет година континуитета значи више од 55. годишта једног стручног гласила. Иза тог броја стоје генерације аутора, уредника, рецензената, сарадника, компанија и читалаца које су „КГХ" градиле као место размене знања и искустава из области климатизације, грејања и хлађења. Та традиција нам даје разлог за понос, али истовремено намеће и обавезу да часопис наставимо да развијамо у складу са променама које се дешавају у струци.

Рубрика „90. дана КГХ" и овога пута показује колико је домаћа стручна заједница повезана са међународним токовима. Од Генералне скупштине REHVA-е у Ници и конференције HYGEIA 2026 на Косу, преко конференције SpliTech и домаћег скупа ТОПС 2026, до годишње конференције ASHRAE-а у Остину, теме су веома различите, али се око једног јасно слажу: савремени системи КГХ више се не могу посматрати изоловано. Здравље људи у зградама, енергетске перформансе, декарбонизација, дигитални близанци, вештачка интелигенција, обновљиви извори и флексибилност енергетских система постају делови истог инжењерског задатка. У овом делу броја бележимо и значајно међународно признање за домаћу струку – ASHRAE Distinguished Service Award, додељен за дугогодишњи рад и допринос активностима ASHRAE-а.

Научни и стручни радови у броју такође добро одражавају ширину области којом се данас бавимо. Анализа потенцијала фотонапонских система на отвореним паркиралиштима Краљевца показује како се постојеће урбане површине могу активније укључити у производњу обновљиве енергије, док компаративна анализа квалификација инсталатера у земљама Западног Балкана отвара једнако важно питање – имамо ли довољно добро образованих и флексибилних кадрова да нове технологије заиста применимо у пракси. Теме интелигентних система КГХ и напредних приступа хлађењу додатно показују колико се традиционално машинство данас прожима са управљањем, новим материјалима и савременим методама анализе.

Настављамо и да пратимо велике пројекте у Републици Србији. Тригенерационо постројење комплекса EXPO 2027 овога пута посматрамо пре свега из угла производње расхладне енергије. Чињеница да је реч о систему који ће представљати први систем даљинског хлађења у Србији довољно говори о значају овог пројекта за домаћу енергетику и струку КГХ. Овакви објекти су најбоља прилика да се сложени концепти о којима говоримо на факултетима, конференцијама и страницама часописа сагледају у реалној инжењерској примени.

У овом броју доносимо и интервју са проф. др Мајом Тодоровић, настављамо „Озонске стране" извештајем са 48. састанка Отворене радне групе и ванредног састанка потписница Монтреалског протокола, а кроз разговор са Хеленом Храстник читаоцима приближавамо и искуства рада индустрије КГХ на захтевном и динамичном тржишту Блиског истока. Велики број прилога наших суиздавача још једном потврђује оно што сматрамо једном од најважнијих улога „КГХ" – да на истом месту повеже науку, образовање, пројектовање, извођење, производњу опреме и свакодневну инжењерску праксу.

Пред нама је и завршница припрема за 57. Међународни конгрес и изложбу о КГХ, који ће бити одржан од 9. до 11. децембра 2026. године на Београдском сајму. Верујем да ће и овогодишњи Конгрес бити прилика да теме које отварамо на страницама часописа наставимо кроз непосредну стручну дискусију, размену искустава и сусрете са колегама из земље, региона и света.

До тада, желим вам пријатно и корисно читање новог броја „КГХ".

Проф. др Александар Анђелковић